



Konference Doba e-čtenářů, 6.3.2014
Krajská veřejná knihovna v Opole

Možnosti výpůjček a využívání e-zdrojů v českých knihovnách

Ing. Jiří Pavlík
Univerzita Karlova v Praze,
Ústav výpočetní techniky

Představení

- ❖ Univerzita Karlova v Praze, Ústav výpočetní techniky
 - ❖ systémový inženýr, správa el. zdrojů
- ❖ CESNET
 - ❖ eduID.cz, administrátor
- ❖ Národní knihovna České republiky
 - ❖ e-deposit, architekt systému

Trh s českými e-knihami

- ❖ 2011: prodáno 17 000 e-knih v hodnotě 2,5 mil. Kč, 1500 titulů na trhu
- ❖ 2012: prodáno 200 000 e-knih v hodnotě 29 mil. Kč, 4000 titulů na trhu
- ❖ 2013: prodáno 500 000 e-knih v hodnotě 90 mil. Kč, 6500 titulů na trhu, 1,5 % z celkových prodejů knih
- ❖ 2015: prodeje v hodnotě 1 miliardy Kč, cca. 15% podíl z celkových prodejů knih

Trh s českými e-knihami

- ❖ Největší internetová knihkupectví
 - ❖ Palmknihy.cz (Knihy iDnes, Alza), Kosmas (Datart), eReading.cz, Wooky (Rajknih.cz, ebux.cz, arara.cz, NeoLuxor)
- ❖ Významná internetová knihkupectví
 - ❖ Apple iBookstore, Google Play Books, Flexibooks, Martinus.cz
- ❖ Menší zajímavá internetová knihkupectví
 - ❖ Levná knihovna, Academie e-knihy, Libri, Vitbook, Wknihy

Legislativa

- ❖ Chybí legislativa pro:
 - ❖ povinnou kopii e-publikace pro dlouhodobou ochranu
 - ❖ zákonnou licenci pro knihovny ke čtení e-publikací v knihovnách
 - ❖ zákonnou licenci pro knihovny k vypůjčování e-publikací
- ❖ Spory k legislativě pro:
 - ❖ zákonnou licenci pro knihovny ke čtení zdigitalizovaných publikací v knihovnách

Legislativa

- ❖ v přípravě česká legislativa
 - ❖ projekt e-deposit NK ČR, Ústřední knihovnická rada
- ❖ v přípravě legislativa EU
 - ❖ konzultace Evropské komise
- ❖ legislativa ve Velké Británii
 - ❖ <http://www.bl.uk/aboutus/legaldeposit/websites/index.html>

České e-knihy pro knihovny

- ❖ eReading.cz, Flexibooks, Levná knihovna
- ❖ ebrary DASH!
- ❖ E-knihy do každé knihovny, E-prezenčka
- ❖ Open Access, Public Domain

- ❖ LitRes, Knihojed, BookJet , Publero, Wooky, EBSCO, ebrary, ...

České e-knihy pro knihovny

- ❖ Stránky se stručným přehledem:
 - ❖ <https://sites.google.com/site/eknihyproknihovny/>
- ❖ Open Access a Public Domain
- ❖ Zdarma
- ❖ K vypůjčování
- ❖ Ke čtení v knihovně
- ❖ Affiliate

Anglické a německé e-knihy v českých knihovnách

- ❖ ebrary, EBSCO, Elsevier, Oxford University Press, ACM Digital Library, Safari Books Online, Factiva, BioOne, Gale, Hein Online, IEEE, Knovel, MetaPress, Ovid, Sage, SpringerLink, Taylor&Francis, Thieme, University Of California, Cambridge University, Wiley, Brillonline
- ❖ OverDrive, 3M Cloud Library
- ❖ DiViBib Onleihe

Open Access a Public Domain

- ❖ Open Library, Haiti Trust, Project Gutenberg, Feedbooks free, Kobo Books free
- ❖ Palmknihy free, Kosmas free, eReading.cz free, Flexibooks free, Městská knihovna v Praze - E-knihy ke stažení, eBookEater.cz, pohadky.org, eknihy.knihovna.cz

E-knihy a e-časopisy v JIB

- ❖ JIB - Jednotná informační brána ČR - plus.jib.cz
 - ❖ národní portál
 - ❖ discovery rozhraní, federativní vyhledávání a linkserver



- ❖ zpřístupňováno
 - ❖ 55 950 titulů e-časopisů
 - ❖ 88 089 e-knih
- ❖ licencovaných a Open Access nebo Public Domain

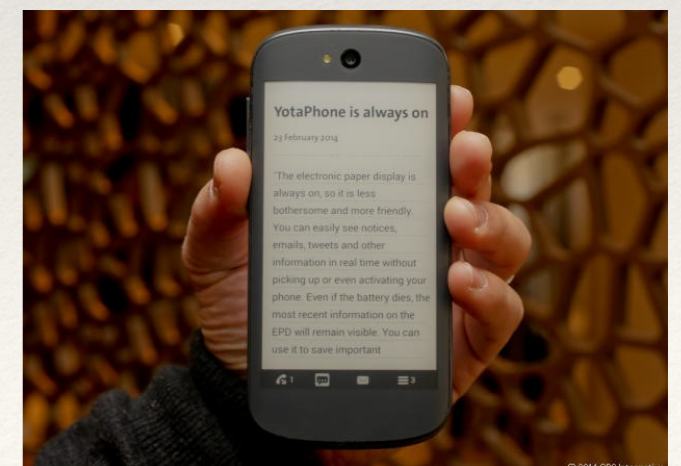
Projekt e-deposit NK ČR

- ❖ sběr e-publikací vydávaných v ČR
- ❖ dlouhodobá ochrana e-publikací
- ❖ metodiky bibliografického popisu pro e-publikace
- ❖ návrh legislativy povinné kopie pro e-publikace
- ❖ nástroje pro zpřístupnění e-publikací v knihovní síti ČR

<http://edeposit.nkp.cz>

Trendy

- ❖ čtečky, tablety, chytré telefony
- ❖ e-knihy jako mobilní aplikace
- ❖ internetové privátní knihovny
- ❖ půjčování e-knih v internetových knihkupectví
- ❖ knihovny bez tištěných publikací



Tablety

- ❖ Tablety
 - ❖ silný nárůst používání
 - ❖ meziroční růst o 80%, 8% populace ČR
 - ❖ 50% z prodejů PC (desktohy, notebooky, tablety) ve 2014



Chytré telefony a phablety



- ❖ Smartphony a phablety
- ❖ silný nárůst používání
 - ❖ meziroční růst o 45%, 21% populace ČR

Čtečky

- ❖ E-ink čtečky
- ❖ stabilní prodeje
- ❖ PocketBook Color Lux
 - ❖ barevným e-ink display s přisvícením



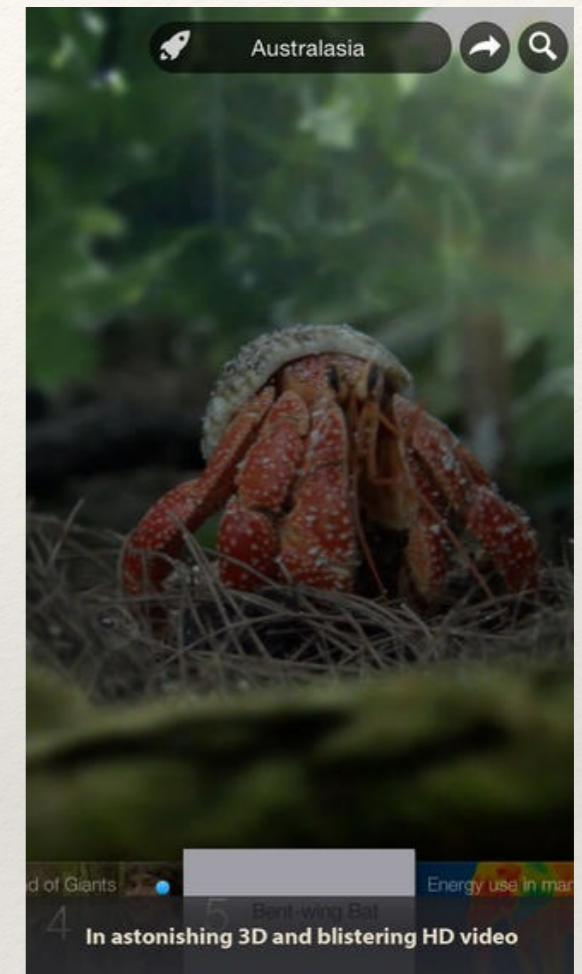
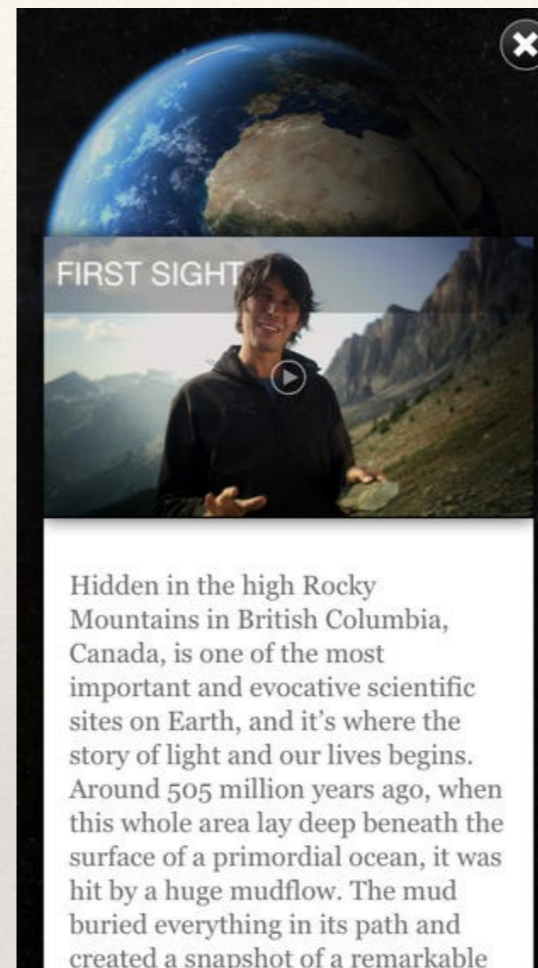
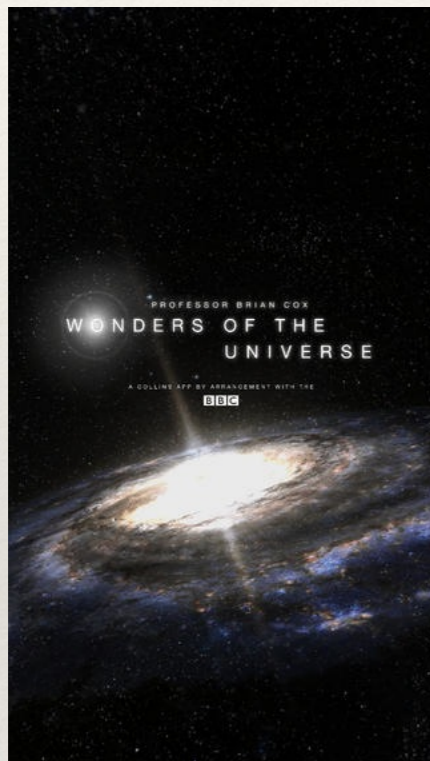
YotaPhone

- ❖ smartphone a čtečka
- ❖ Android KitKat
- ❖ 5" AMOLED FullHD display
- ❖ 4,7" e-ink dotykový qHQ display s přisvícením
- ❖ YotaPhone SDK



E-knihy jako mobilní aplikace

- ❖ Wonders of Universe, Wonders of Life



- ❖ <https://itunes.apple.com/us/app/brian-coxs-wonders-universe/id508465867?mt=8>
- ❖ <https://itunes.apple.com/us/app/brian-coxs-wonders-of-life/id773114288?mt=8>

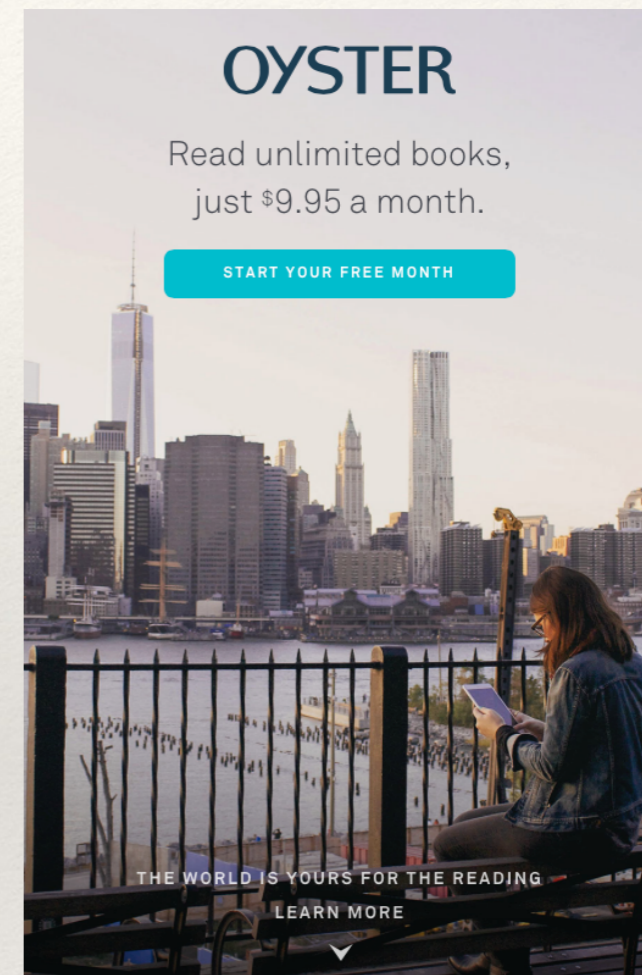
Privátní internetové knihovny

❖ e-knihy

- ❖ Scribd, Oyster, 24Symbols, Skoobe
- ❖ Safari Books Online
- ❖ Legimi
- ❖ Knihojed / eBookEater

❖ hudba

- ❖ MusicJet, Deezer, Google Play Music All Access, Spotify, Rdio



Scribd

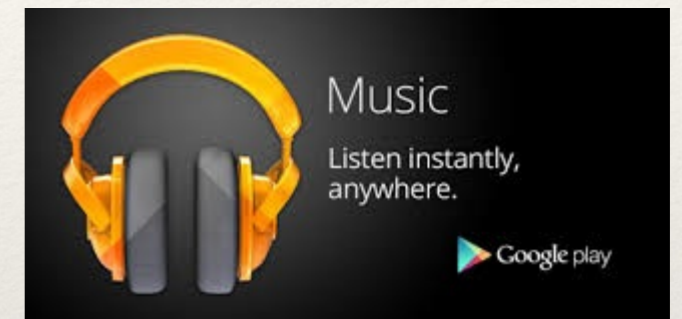
- ❖ 300 tis. e-knih
- ❖ 40 mil. e-publikací
- ❖ čtečka: Android, iOS, web
- ❖ 8,99 USD / měsíc, trial zdarma; on-line platba
- ❖ prodej vlastních e-publikací
- ❖ přihlášení facebookovým účtem

The logo for Scribd, featuring the word "Scribd" in a bold, black, sans-serif font. The letter "i" is lowercase and has a blue dot. The period at the end of the word is a solid blue circle.

<http://www.scribd.com/about>

Google Play Music All Access

- ❖ 20 mil. nahrávek
- ❖ přehrávač: Android, iOS, web
- ❖ e-shop
- ❖ upload vlastních skladeb
- ❖ 9,99 USD / měsíc, měsíční trial zdarma; on-line platba

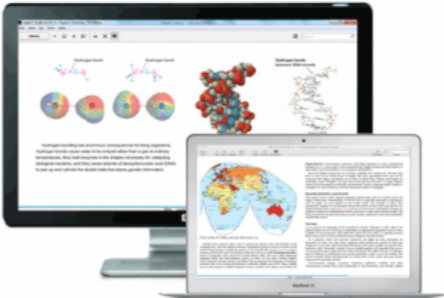


<https://play.google.com/about/music/>

Půjčování v internetových knihkupectví

- ❖ Amazon, B&N
 - ❖ půjčování e-učebnic
 - ❖ Amazon Prime
- ❖ Flexibooks, eReading.cz
 - ❖ učebnice i beletrie

Save up to 80% with Kindle Textbook Rental



- **Great savings:** Save up to 80% off the list price of the print textbook
- **Pay only for the time you need:** Choose a rental length between 30 and 360 days and pay only for the exact time you need a book. Extend your rental for as little as one day or convert to purchase
- **Rent once, read everywhere:** Rent and read tens of thousands of textbooks on PC, Mac, Kindle, or your mobile device
- **Keep your annotations:** Access your notes and highlights anytime, even after the rental expires, at kindle.amazon.com



ABSOLUTNÍ REVOLUCE V EKNIHÁCH!

VÝPŮJČKY eKNIH *šetřete čas i peníze*

- ✔ Už nemusíte chodit do knihovny
- ✔ On-line databáze eknih
- ✔ Doba výpůjčky **21 dnů**
- ✔ Jednorázová výpůjčka i výhodný balíček

VÝPŮJČKU USKUTEČNÍTE POMOCÍ

Čtečky eReading.cz START2 a START3

Aplikace Android a iOS *



➔ [eKnihy dostupné k výpůjčkám](#)

* Již brzy, aplikace je zatím ve schvalovacím procesu APPLE

Knihovny bez tištěných publikací

- ❖ BiblioTech - Bexar County Digital Library
 - ❖ San Antonio, Texas, USA
 - ❖ 600 čteček, 200 čteček pro děti, 40 tabletů, 48 počítačů, 10 laptopů prezenčně v knihovně
 - ❖ fond: Project Gutenberg, 3M Cloud Library, LibriVox, OneClick Digital Audiobooks, Mango Language Learning, Atomic Training - Technology Tutorials, Zinio Digital Magazines, Digital Public Library od America, TexShare Databases
 - ❖ WiFi připojení k internetu
 - ❖ čtečky k vypůjčení
 - ❖ studovny
 - ❖ kurzy
- ❖ <http://bexarbibliotech.org/>



Otázky? Děkuji za pozornost

Ing. Jiří Pavlík

Univerzita Karlova v Praze

Ústav výpočetní techniky

e-mail: pavlik@cuni.cz